

Quyết định số: 1617/2017/QĐST-DS

Ngày: 11-12-2017

Về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết”

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

Với thành phần giải quyết việc dân sự:

Chủ tọa phiên họp: Bà Trịnh Thị Ánh – Thẩm phán

Thư ký phiên họp: Ông Bùi Ngọc Khánh Hoàng – Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp: Ông Cao Hoàng Thắng - Kiểm sát viên.

Trong ngày 11 tháng 12 năm 2017, tại Phòng xử án dân sự, Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 653/2017/TLST-DS ngày 10 tháng 07 năm 2017 về: “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết” theo Quyết định mở phiên họp số 2770/2017/QĐPH-ST ngày 29 tháng 11 năm 2017.

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị A, sinh năm 1943;

Địa chỉ: Số 521/26 (số mới: 685/30/18), đường XV, Phường HS, quận BT, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người đại diện hợp pháp của người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Ngô Đức B, sinh năm 1993; Địa chỉ: 70/98A, đường NC, Phường BN, Quận AB, Thành phố Hồ Chí Minh.

2. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Bà Huỳnh Ngọc C, sinh năm 1971;

Địa chỉ: Số 521/26 (số mới là 685/30/18), đường XV, Phường HS, quận BT, Thành phố Hồ Chí Minh.

- Bà Huỳnh Ngọc D, sinh năm 1973;

Địa chỉ: 14938 Lady M ct SP 20120, USA.

Người đại diện theo ủy quyền của bà Huỳnh Ngọc D: Bà Nguyễn Thị A, sinh năm 1943; Địa chỉ: Số 521/26 (số mới là 685/30/18), đường XV, Phường HS, quận BT, Thành phố Hồ Chí Minh.

3. Những vấn đề cụ thể yêu cầu Tòa án giải quyết:

Tại đơn yêu cầu tuyên bố một người là đã chết ngày 23/05/2017, các bản tự khai, người yêu cầu là bà Nguyễn Thị A có người đại diện theo ủy quyền là ông Ngô Đức B trình bày: Ông Huỳnh Diệu E và bà Nguyễn Thị A kết hôn vào năm 1969. Trong thời gian chung sống, vợ chồng ông E có tạo lập được tài sản chung là căn nhà số 521/26 (số mới là 685/30/18), đường XV, Phường HS, quận BT, Thành phố Hồ Chí Minh.

Ông E và bà A có hai người con gái chung là: bà Huỳnh Ngọc C, sinh năm 1971 và bà Huỳnh Ngọc D, sinh năm 1973. Ngoài ra, ông E và bà A không còn người con nào khác. Cha ruột của ông E là ông Huỳnh Gian H (đã chết năm 2010), mẹ ruột của ông E là bà Lý Thị Hoa (đã chết năm 1976).

Công việc thường nhật của ông E là hoạt động trên biển, vì sơ suất nên ông E bị chết chìm vào ngày 12/01/1973 (có xác nhận cùng ngày 12/01/1973 của ông Ngô S – Chỉ huy trưởng Hải đội 3 Duyên Phong thuộc Hải quân Việt Nam Cộng Hòa). Do tình hình xã hội lúc đó bất ổn và cuộc sống quá khó khăn trong việc mưu sinh nên bà quên không xin cấp giấy chứng tử cho chồng là ông Huỳnh Diệu E. Hiện, bà đang làm thủ tục khai nhận phần di sản thừa kế của chồng bà là ông E đối với căn nhà số 521/26 (số mới là 685/30/18), đường XV, Phường HS, quận BT, Thành phố Hồ Chí Minh nên bà yêu cầu Tòa án tuyên bố ông E là đã chết.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bà Huỳnh Ngọc C, bà Huỳnh Ngọc D (bà D ủy quyền cho bà Nguyễn Thị A đại diện) có cùng ý kiến như người yêu cầu đã trình bày.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp phát biểu:

Về thủ tục tố tụng: Từ khi thụ lý đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự tuyên bố một người là đã chết cũng như tại phiên họp Thẩm phán đã tiến hành đúng các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự trong việc giải quyết đơn yêu cầu. Đồng thời, người yêu cầu, người có quyền, nghĩa vụ liên quan trong việc dân sự được thực hiện các quyền và chấp hành đúng các quy định của pháp luật về tố tụng.

Về nội dung: Ông Huỳnh Diệu E là chồng của bà Nguyễn Thị A đã được Công an Phường 26, quận Bình Thạnh xác nhận trong đơn ký ngày 07/6/2017: “Ông Huỳnh Diệu E, sinh năm 1943, là chồng của bà Nguyễn Thị A, sinh năm 1943, đã qua đời năm 1973. Từ năm 1975 đến nay, ông E không cư ngụ tại 521/26 đường XV, Phường HS, quận BT”.

Ngày 25/7/2017, Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh đã ban hành Quyết định thông báo tìm kiếm thông tin về người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết số 2587/2017/QĐ-TBTK. Bà Nguyễn Thị A sau đó đã lập văn bản Hợp đồng thông tin đối với Đài tiếng nói Việt Nam – Trung tâm quảng cáo và dịch vụ truyền thông đa phương tiện tại Thành phố Hồ Chí Minh nhắn tìm ông Huỳnh Diệu E trong 03 ngày liên tiếp (từ ngày 04/8/2017 đến ngày 06/8/2017) và Hợp đồng quảng cáo đăng tin nhắn tìm ông E trên báo Công Lý trong 03 số liên tiếp (các số ngày 04, 09 và 11/8/2017). Tuy nhiên, hết thời hạn 04 tháng sau thông báo đầu tiên vẫn không nhận được thông tin gì từ ông E .

Ngoài ra, giấy xác nhận của ông Ngô S– Chỉ huy trưởng Hải đội 3 Duyên Phong thuộc Hải quân chế độ cũ ngày 12/01/1973 và xác nhận của ông Nguyễn Đình T– Cha xứ giáo xứ Thanh Đa ngày 02/9/2015 thể hiện ông Huỳnh Diệu E đã chết. Do đó, việc bà Nguyễn Thị A yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Huỳnh Diệu E đã chết là có cơ sở được chấp nhận. Vì các lẽ trên, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị A xin tuyên bố ông Huỳnh Diệu E đã chết ngày 12/01/1975.

NHẬN ĐỊNH

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh nhận định:

[1] Về tố tụng: Do người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Huỳnh Ngọc D đang cư trú ở nước ngoài nên việc dân sự trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh theo quy định tại Khoản 4 Điều 27, điểm b Khoản 1 Điều 37 Bộ luật tố tụng dân sự 2015.

Tại phiên họp, ông Ngô Đức B là người đại diện theo ủy quyền của người yêu cầu giải quyết việc dân sự là bà Nguyễn Thị A; Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan – bà Huỳnh Ngọc C, bà Huỳnh Ngọc D (bà D ủy quyền cho bà Nguyễn Thị A đại diện) đều có đơn xin vắng mặt.

[2] Về nội dung:

Căn cứ vào lời trình bày của bà Nguyễn Thị A và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan gồm: bà Huỳnh Ngọc C và bà Huỳnh Ngọc D thì ông Huỳnh Diệu E và bà Nguyễn Thị A kết hôn với nhau vào năm 1969. Ông E và bà A có hai người con chung là bà Huỳnh Ngọc C và bà Huỳnh Ngọc D. Ngoài ra, ông E và bà A không còn người con nào khác. Cha ruột của ông E là ông Huỳnh Gian H (đã chết năm 2010), mẹ ruột ông E là bà Lý Thị Hoa (đã chết năm 1976). Trong thời gian chung sống, ông E và bà A có tạo lập được tài sản chung là căn nhà số 521/26 (số mới là 685/30/18), đường XV, Phường HS, quận BT, Thành phố Hồ Chí Minh.

Năm 1965, ông Huỳnh Diệu E đi lính chế độ cũ, công việc thường nhật của ông E là hoạt động trên biển, vì sơ suất nên ông E bị chết chìm vào ngày 12/01/1973. Do tình hình xã hội lúc đó bất ổn và cuộc sống quá khó khăn trong việc mưu sinh nên bà Nguyễn Thị A quên không xin cấp giấy chứng tử cho chồng là ông Huỳnh Diệu E. Nay bà yêu cầu Tòa án tuyên bố ông E là đã chết.

Xét thấy, căn cứ vào xác nhận ngày 12/06/2017 của Công an Phường 26, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh tại Đơn xin xác nhận đề ngày 07/6/2017 của bà Nguyễn Thị A xác định: “Ông Huỳnh Diệu E, sinh năm 1943, là chồng của bà Nguyễn Thị A, sinh năm 1943, đã qua đời năm 1973. Từ năm 1975 đến nay, ông E không cư ngụ tại 521/26 đường XV, Phường HS, quận BT”.

Ngoài ra, Bảng tường trình của ông Ngô S– Chỉ huy trưởng Hải đội 3 Duyên Phong thuộc Hải quân chế độ cũ ngày 20/01/1973 thể hiện: ông Huỳnh Diệu E bị hụt chân chết chìm và mất tích trên biển ngày 12/01/1973, đến ngày 14/01/1973 vớt được thi hài của ông E. Xác nhận của ông Nguyễn Đình T– Cha xứ giáo xứ Thanh Đa ngày 02/9/2015 cũng thể hiện ông Huỳnh Diệu E đã chết, hiện gửi tro cốt tại nhà thờ Thanh Đa.

Theo quy định của pháp luật, bà Nguyễn Thị A đã thực hiện thông báo tìm kiếm thông tin đối với ông Huỳnh Diệu E theo quy định tại Khoản 2 Điều 388 và Điều 392 Bộ luật tố tụng dân sự 2015, cụ thể:

- Đăng tin trên báo Công Lý trong 03 số liên tiếp vào các ngày 04, 09 và 11 tháng 8 năm 2017.

- Phát sóng trên Đài tiếng nói Việt Nam ba lần trong ba ngày liên tiếp từ ngày 04/08/2017 đến ngày 06/08/2017.

Đến ngày 04/12/2017 là đã hết thời hạn 04 tháng thực hiện thông báo nhưng vẫn không có tin tức, thông tin nào liên quan đến ông E và ông E cũng không liên hệ với Tòa án hay liên lạc với gia đình hoặc người thân. Do đó, căn cứ quy định tại điểm c Khoản 1 Điều 71 Bộ luật dân sự 2015 thì có đủ cơ sở để xác định ông Huỳnh Diệu E đã bị tai nạn trên biển vào ngày 12/01/1973 và đến nay vẫn không có tin tức xác thực là còn sống, nên yêu cầu của bà Nguyễn Thị A về việc tuyên bố ông E đã chết là có cơ sở để chấp nhận.

Theo quy định tại điểm c Khoản 1 và Khoản 2 Điều 71 Bộ luật dân sự 2015 thì: *“Người có quyền, lợi ích liên quan có thể yêu cầu Tòa án ra quyết định tuyên bố một người là đã chết trong trường hợp... bị tai nạn hoặc thảm họa, thiên tai mà sau 02 năm, kể từ ngày tai nạn hoặc thảm họa, thiên tai đó chấm dứt vẫn không có tin tức xác thực là còn sống...”*, *“Căn cứ vào các trường hợp quy định tại khoản 1 Điều này, Tòa án xác định ngày chết của người bị tuyên bố là đã chết”*.

Về ngày chết của ông Huỳnh Diệu E: Như đã phân tích nói trên, ông E bị tai nạn trên biển ngày 12/01/1973, nên căn cứ quy định tại điểm c khoản 1 Điều 71 của Bộ luật dân sự năm 2015, thì ngày chết của ông E được xác định là ngày kế tiếp của ngày sau 02 (hai) năm tai nạn đó chấm dứt vẫn không có tin tức xác thực là ông E còn sống, đó là ngày 12/01/1975.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh phát biểu đề nghị chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị A, tuyên bố ông Huỳnh Diệu E đã chết ngày 12/01/1975 là có căn cứ, nên chấp nhận.

[3] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết yêu cầu về dân sự: Bà Nguyễn Thị A phải chịu lệ phí dân sự sơ thẩm theo quy định pháp luật.

Bởi các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ vào Khoản 4 Điều 27, Khoản 3 Điều 35, Điều 149, Điều 361, Điều 371, Điều 372, Điều 391, Điều 393 Bộ luật tố tụng dân sự 2015;

Căn cứ vào điểm c Khoản 1, Khoản 2 Điều 71 và Điều 72 Bộ luật dân sự 2015;

Căn cứ vào khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án; đính kèm danh mục án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người là đã chết của bà Nguyễn Thị A đối với ông Huỳnh Diệu E.

- Tuyên bố ông Huỳnh Diệu E, sinh năm 1943, nơi cư trú cuối cùng tại số 521/26, đường XV, Phường HS, quận BT, Thành phố Hồ Chí Minh là đã chết. Ngày chết của ông Huỳnh Diệu E được xác định là ngày 12 tháng 01 năm 1975.

- Khi quyết định này có hiệu lực pháp luật, thì các quan hệ về hôn nhân, gia đình, tài sản và các quan hệ khác về nhân thân của ông Huỳnh Diệu E được giải quyết như đối với một người đã chết; tài sản của ông Huỳnh Diệu E được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

2. Lệ phí giải quyết việc dân sự phải nộp: Bà Nguyễn Thị A phải chịu lệ phí là 300.000 (Ba trăm ngàn) đồng, được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí bà A đã nộp là 300.000 (Ba trăm ngàn) đồng theo biên lai thu số AA/2017/0047005 ngày 23/6/2017 của Cục Thi hành án dân sự Thành phố Hồ Chí Minh.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 (mười) ngày, kể từ ngày Tòa

án ra quyết định. Trường hợp họ không có mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự thì thời hạn đó được tính từ ngày họ nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp và Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị theo quy định của pháp luật tố tụng.

Nơi nhận:

- TANDTC;
- TAND Cấp cao tại TP.HCM;
- VKSND Cấp cao tại TP.HCM;
- VKSND TP.HCM;
- Cục THADS TP.HCM;
- UBND Phường 26, quận BT;
- Các đương sự;
- Lưu (T.15).

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trịnh Thị Ánh